

یازی چراغ خاموش بانک مرکزی در زمین بورس ارز

در شرایطی که گفته می‌شود ارز در زمستان تکنرخی می‌شود، مسئولان بانک مرکزی هنوز نقشه و زمان دقیقی برای راه‌اندازی بورس ارز ارائه نکرده‌اند اما تازه‌ترین خبرها حاکی از آن است که بانک مرکزی قرار است بورس ارز را از طریق شعب بانکی راه‌اندازی کند.

در شرایطی که گفته می‌شود ارز در زمستان تکنرخی می‌شود، مسئولان بانک مرکزی هنوز نقشه و زمان دقیقی برای راه‌اندازی بورس ارز ارائه نکرده‌اند اما تازه‌ترین خبرها حاکی از آن است که بانک مرکزی قرار است بورس ارز را از طریق شعب بانکی راه‌اندازی کند.

به گزارش همشهری، همان اتفاقی که در سال 91 افتاد بار دیگر قرار است تکرار شود. در سال 91 به دنبال بروز بحران ارزی دولت تصمیم گرفت طرحی را که در میانه‌های دهه 80 در بازار سرمایه نوشته شده بود اجرا کند، این طرح که به طرح تأسیس بورس ارز مشهور بود بارها در نشست‌های مختلف با مخالفت مسئولان بانک مرکزی مواجه شده و فرصت اجرا پیدا نکرده بود اما در سال 91 به دلیل رشد سرسام‌آور قیمت ارز و افزایش اضطراب در دولت و مردم، دولت که برای خلاصی از بحران تصمیم گرفت طرح بورس ارز را اجرا کند، اما مسئولان بانک مرکزی با این استدلال که اگر بورس ارز توسط بازار سرمایه تأسیس شود، مسئولیتی در برابر نوسان قیمت ارز نخواهند پذیرفت، دولت را از تأسیس بورس ارز با مسئولیت بازار سرمایه ترسانند.

مسئولان بانک مرکزی با این استدلال که مسئولیت کنترل ارز در اختیار آنهاست، توانستند با استفاده از طرح تأسیس بورس ارز مرکز مبادلات ارزی را که شکل نصفه و نیمه‌ای از یک بورس ارز بود راه‌اندازی کنند و مانع از تأسیس یک بورس ارز پیشرفته شوند. این در حالی است که پس از گذشت 4 سال، بعضی پشت پرده‌های پرداخت ارز دولتی به افراد خاص منجر شده است تا ایده تأسیس بورس ارز بیشتر از گذشته تقویت شود.

اقتصاددانان هر نوع اختصاص ارز به گروه یا دسته خاصی را گسترش رانت و فساد اقتصادی می‌دانند. اکنون با گذشت 4 سال از راه‌اندازی مرکز مبادلات ارزی بار دیگر بانک مرکزی تصمیم گرفته است بورس ارز را از طریق سیستم بانکی و شعب بانک‌ها خودش به صورت مستقل تأسیس کند. البته هنوز هیچ خبری به صورت رسمی در این باره منتشر نشده اما آنطور که یک مقام ارشد بانک مرکزی گفته، قرار است این معاملات به صورت معاملات فورواردر بین بانکی انجام شود.

در مبادلات فورواردر، مبادله ارز صرفاً بین 2 نفر که در نرخ و زمان مشخصی توافق می‌کنند انجام می‌شود، اما مبادلات فیوچرز یا آتی ارز که قرار بود در بازار سرمایه آغاز شود، از قابلیت نقل و انتقال ثانویه برخوردار بود. آنطور که صمد کریمی، مدیر اداره صادرات بانک مرکزی خبر داده، قرار است آیین‌نامه اجرایی معاملات آتی ارز پس از آزادسازی نرخ ارز به بانک‌های کشور ابلاغ شود.

او در این باره گفت: آیین‌نامه اجرایی معاملات آتی ارز تهیه شده است و این آیین‌نامه پس از اجرایی شدن طرح یکسان‌سازی نرخ ارز به بانک‌های کشور برای اجرا ابلاغ خواهد شد. او ادامه داد: بدیهی است با یکسان‌سازی نرخ ارز معاملات آتی (فورواردر) ارز نیز بین بانک‌های عضو بازار بین بانکی و همچنین صادرکنندگان و واردکنندگان با بانک‌های مزبور انجام خواهد شد.

آزادسازی نرخ ارز؛ زمستان

در عین حال معاون وزیر اقتصاد در سخنانی مشابه و هماهنگ با بانک مرکزی از برنامه دولت برای اجرای یکسان‌سازی نرخ ارز در زمستان امسال خبر داد و گفت: ما می‌خواهیم یکسان‌سازی نرخ ارز در زمستان رخ دهد اما باید منابع ارزی لازم را داشته باشیم و سازوکار انتقال ارز به داخل کشور هم روان شده باشد.

سیدحسین میرشجاعیان حسینی با اشاره به اینکه باید با احتیاط عمل کرد تا سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز شکست نخورد، تأکید کرد: نرخ ارز از سوی وزارت اقتصاد و بانک مرکزی مشخص و پیشنهاد شده که اتفاقاً این دو نرخ به هم نزدیک هستند بنابراین وی اختلاف میان نرخ ارز رسمی و غیررسمی را ۱۶ درصد عنوان و تصریح کرد: این شکاف ما را نسبت به اجرای سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز امیدوار خواهد کرد.

وی تأکید کرد: مسلماً افزایش تورم را با اجرای سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز خواهیم داشت اما میزان آن نیاز به مشخص شدن نرخ ارزی دارد که در یکسان‌سازی اعمال می‌شود. به گفته وی، برای یکسان‌سازی نرخ ارز علاوه بر بانک مرکزی، وزارت اقتصاد

مشارکت دارد؛ اما باید به تبعات تورمی و با ثبات بودن یکسان سازی توجه داشت؛ البته زمانی می توان امیدوار بود یکسان سازی انجام شود که دولت مداخله جدی نداشته باشد پس برای ما مهم این است که یکسان سازی پایدار باشد و دولت صرفاً کنترل کننده باشد و کالاهای نهایی مصرفی و واسطه های وارداتی را افزایش ندهد.

انتشار 400 هزار میلیارد ریال اوراق صکوک و خزانه

معاون اقتصادی وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: امسال واگذاری 400 هزار میلیارد ریال انواع اوراق تسویه، خزانه اسلامی و صکوک اجاره در بودجه و به همان اندازه در اصلاحیه بودجه برای پرداخت بدهی های دولت پیش بینی شده است. حسین میرشجاعیان حسینی افزود: هر چند رقم فعلی بدهی دولت محرمانه است اما آخرین بار وزیر امور اقتصادی و دارایی آبان ماه سال گذشته مبلغ آن را 3 هزار و 800 تریلیون ریال اعلام کرد که نیمی از آن مربوط به بدهی های دولت و نیمی دیگر مربوط به بدهی های شرکت های دولتی است. وی در پاسخ به سؤالی مبنی بر برنامه های وزارت اقتصاد برای بازار سرمایه نیز گفت: بازار سرمایه برای خود برنامه دارد و در برش سال ۹۹ برنامه ریزی اولیه اش این است که انتشار اوراق را به ۹۹ هزار میلیارد تومان برساند.

او با بیان اینکه کره جنوبی ابراز تمایل کرده که اوراق دولتی را در بورس بفروشد، تأکید کرد: انتشار این اوراق گارانتی دولت را هم دارد و این فضای خوبی است که پیش روی بازار سرمایه ایران قرار گرفته است اما باید توجه داشت در انتشار اوراق، سررسید بازپرداخت بسیار مهم است و می تواند رتبه اعتباری کشور را ارتقا دهد.

او با اشاره به مشکلات پیش روی انتشار صکوک اجاره گفت: پشتوانه انتشار صکوک اجاره، دارایی های عمومی است که متأسفانه نمی دانستیم چه میزان دارایی در دولت وجود دارد و به همین دلیل نتوانستیم دارایی مناسبی را برای این صکوک پیدا کنیم اما اکنون با اجرای پروژه مولدسازی دارایی ها، این کار در دست اقدام قرار گرفته و بنا بر این است که دستگاه های مختلف دارایی هایشان را در این سامانه ثبت کنند و البته ارزشگذاری آنها نیز صورت گیرد، اما به هر حال اوراق صکوک اجاره و اسناد خزانه در دستور کار انتشار قرار دارد.